

Sygn. akt IV KS 20/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)
SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)
SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

w sprawie **M. S.**,
oskarżonego z art. 180a k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 6 lipca 2022 r.
skargi prokuratora na wyrok Sądu Okręgowego w B.
z dnia 13 kwietnia 2022 r., sygn. akt VII Ka [...],
uchylający wyrok Sądu Rejonowego w C.
z dnia 2 września 2021 r., sygn. akt II K [...],
i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w C. wyrokiem z dnia 2 września 2021 r., sygn. akt II K [...], uznał M. S. za winnego tego, że w dniu 30 stycznia 2021 r., w ., woj. [...], na drodze

publicznej, prowadził pojazd mechaniczny – samochód osobisty marki R., nie stosując się do decyzji Starosty C. nr [...] z dnia 8 października 2007 r. o cofnięciu uprawnienia kategorii B do kierowania pojazdami,

tj. przestępstwa z art. 180a k.k., za które wymierzono mu karę grzywny w wysokości 100 stawek, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 10 złotych. Ponadto, na podstawie art. 42a § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres roku.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, który – podnosząc zarzuty naruszenia prawa materialnego (art. 180a k.k.; art. 42 § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k.), prawa procesowego, które miało bezpośredni wpływ na treść orzeczenia (art. 7 k.p.k.; art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.) i błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał bezpośredni wpływ na treść zaskarżonego wyroku – wniósł o jego zmianę przez uniewinnienie oskarżonego do zarzucanego mu czynu, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie spraw do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2022 r., sygn. akt VII Ka [...], uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.

Wyrok Sądu drugiej instancji został zaskarżony w całości, na niekorzyść oskarżonego przez prokuratora, który we wniesionej skardze podniósł zarzut naruszenia art. 437 § 2 k.p.k. polegającego na bezpodstawnym przyjęciu, że w sprawie zachodzi konieczność przeprowadzenia na nowo, w całości przewodu sądowego, skutkującego wydaniem orzeczenia kasatoryjnego. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w B.

Obrońca oskarżonego w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Skarga jest zasadna.

Zgodnie z art. 437 § 2 zd. II k.p.k., uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, art. 454 lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. W przypadku uchylenia wyroku z powodu przesłanki "konieczności przeprowadzenia przewodu na nowo w całości" rola Sądu Najwyższego w postępowaniu określonym w rozdz. 55a k.p.k. ogranicza się do zbadania, czy uchybienie stwierdzone przez sąd odwoławczy daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego. Organ ten nie ocenia natomiast merytorycznej zasadności konstatacji sądu odwoławczego w kwestii stwierdzonych uchybień, gdyż byłoby to równoznaczne z rozpoznaniem sprawy "co do istoty" (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2021 r., IV KS 23/21, LEX nr 3316543*).

Jak wskazuje się w orzecznictwie, a na co trafnie zwrócił uwagę autor kasacji: „konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie *in fine* k.p.k., jako powód uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji” (*uchwała SN z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19, OSNKW 2019/6/31, LEX nr 266439; wyrok SN z dnia 25 listopada 2020 r., V KS 26/20, LEX nr 3214953; wyrok SN z dnia 10 czerwca 2021 r., IV KS 22/21, LEX nr 3316938*). Podkreśla się, że „przesłankę «konieczności przeprowadzenia przewodu na nowo w całości» można uznać za spełnioną wyłącznie wówczas, gdy całość dowodów została wadliwie przeprowadzona przez sąd pierwszej instancji” (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2019 r., IV KS 10/19, LEX nr 2633613*).

Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie pozostawia wątpliwości co do tego, że w realiach procesowych sprawy oraz wyrażonego na ich gruncie stanowiska Sądu odwoławczego nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości. Stwierdzonym przez ten Sąd uchybieniem ze strony

Sądu pierwszej instancji było zdeprecjonowanie faktu, że oskarżony w czasie zarzucanego mu czynu dysponował uprawnieniem do prowadzenia pojazdów wydanym w Republice Czeskiej, co miało mieć wpływ na kwestię materialnej treści czynu. W przekonaniu Sądu odwoławczego istotne w tym kontekście, w związku z wiążącymi Polskę regulacjami międzynarodowymi (art. 41 ust. 6 lit. b Konwencji o ruchu drogowym z 8 listopada 1968 r., Dz.U.1988.5.40 oraz art. 11 ust. 2 Dyrektywy 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy, Dz.U.U.E.L.2006.403.18), jest ustalenie miejsca zamieszkania w chwili wydania zagranicznego prawa jazdy oraz w chwili zarzucanego mu występkę, a także ustalenie momentu wydania zagranicznego prawa jazdy i warunków, które należało spełnić w porównaniu do zawartej w opisie czynu zarzucanego decyzji o cofnięciu uprawnień (tj. pozytywne badanie lekarskie i psychologiczne). Tego typu ustalenia w żadnym wypadku nie wymagają przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości, lecz powinny być zostać poczynione w drodze przeprowadzenia stosownych czynności dowodowych na etapie postępowania odwoławczego.

Wydanie przez Sąd Okręgowy w B. wyroku kasatoryjnego w niniejszej sprawie stanowiło naruszenie art. 437 § 2 k.p.k., co implikowało konieczność uchylenia zaskarżonego skargą orzeczenia i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, podczas którego przeprowadzi on odpowiednie dowody na rozprawie apelacyjnej, które uzna za zasadne i w zależności od rezultatu tych czynności wyda orzeczenie, zgodnie z art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

